dosarul nr. 2-274/2024 /2-24019944-38-2-20022024/

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 30 aprilie 2024

Hotărârea integrală întocmită la 24 iulie 2024

30 aprilie 2024 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul central
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Vitalie Pîslariuc
Grefier Olga Golovatîi

a examinat în ședință de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Artin Maria împotriva lui Artin Ion, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru –Est, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

A c o n s t a t a t

Argumentele participanților la proces,

La 20 februarie 2024 Artin Maria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Artin Ion, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Est, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copii minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor reclamanta Artin Maria a indicat că, a înregistrat căsătoria cu Artin Ion la data de 17 iulie 2015. Din viața în comun s-au născut copiii minori *****, născut la *****, *****, născut la*****, *****, născut la ***** și *****, născută la *****.

Indică Artin Maria că, în ultimul timp Artin Ion a început să consume alcool în mod excesiv și să aplica asupra reclamantei violență, sperând că se va calma a răbdat un timp însă acesta a devenit și mai agresiv motiv din care a fost nevoită să apeleze și la organele de drept.

Solicită reclamanta Artin Maria, desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori în formă bănească fixă, în cuantum fix a câte 3 000,00 lei lunar.

Poziția participanților în ședința de judecată,

În ședință de judecată reprezentantul reclamantului, avocatul Angela Platon, a susținut acțiunea pe deplin şi a solicitat admiterea integrală a acesteia.

Pârâtul Artin Ion, fiind citat legal în ședința de judecată nu s-a prezentat, nu a informat instanța despre motivele neprezentării și nu a solicitat amânarea cauzei. *(f.d. 27, 28, 33)*.

Reprezentantului intervenientului Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Est, la ședința de judecată, fiind citat legal, nu s-a prezentat, însă la 18 martie 2024 în adresa instanței a parvenit avizul nr. 623 din 15 martie 2024, prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsă. *(f.d.30)*

Instanța reține că, în conformitate cu prevederile art. 100 Cod de procedură civilă, Cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanţilor la proces şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegaţie judiciară. (...) (3) În cazul amînării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanţilor la proces prezenţi la şedinţă. Participanţii la proces care au fost citaţi şi nu au participat la şedinţa de judecată la care a fost amînată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaşte data judecării cauzei.

În conformitate cu art. 102 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa înştiinţează prin citaţie participanţii la proces, martorii, experţii, specialiştii şi interpreţii privitor la locul, data şi ora şedinţei de judecată sau la locul, data şi ora efectuării unor acte de procedură. (...) (4^1) Participanţii la proces înştiinţaţi în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. (6) Citaţia sau înştiinţarea se trimite la adresa menţionată de parte sau de un alt participant la proces. (…)

În conformitate cu art. 105 Cod de procedură civilă, (1) Citaţia şi înştiinţarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citaţiei sau înştiinţării se înscrie pe citaţie sau înştiinţare în partea care se înmînează destinatarului, precum şi pe cotor, care se restituie instanţei.

În conformitate cu art. 206 Cod de procedură civilă (1) Părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre. (...). (3) Dacă pîrîtul, înştiinţat legal despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, nu s-a prezentat în judecată şi nu a comunicat instanţei motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau dacă pîrîtul nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanţa o examinează în lipsa acestuia.

Astfel în baza prevederilor normelor pre citate, instanţa a considerat ca fiind posibilă examinarea cauzei în lipsa părții pârâte și intervenientului accesoriu.

Aprecierea instanței,

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, apreciind probele administrate, instanța de judecată ajunge la concluzia, că acțiunea înaintată de Artin Maria împotriva lui Artin Ion, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Est, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și compensarea cheltuielilor de judecată, urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În conformitate cu art. 118 Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. (…) Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu dispozițiile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit prevederilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În speță, Artin Maria s-a adresat Judecătoriei Orhei sediul central, cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Artin Ion, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Est, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

Materialele cauzei atestă că, Artin Maria a înregistrat căsătoria cu Artin Ion la data de 17 iulie 2015, la Primăria *****, sub nr. *****

În timpul căsătoriei s-au născut copiii minori *****, născut la *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere ***** *(f.d.10),* *****, născut la*****, fapt confirmat prin certificatul de naștere ***** *(f.d.11),* *****, născut la *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere ***** *(f.d.12),* și *****, născută la *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere ***** *(f.d.11)*.

Pretenția cu privire la desfacerea căsătoriei,

Potrivit prevederilor art. 2 Codul familiei, (1) Familia şi relaţiile familiale în Republica Moldova sînt ocrotite de stat. (2) Numai căsătoria încheiată la organele de stat de stare civilă (denumite în continuare organe de stare civilă) generează drepturile şi obligaţiile de soţi prevăzute de prezentul cod. (3) Relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.

Conform art. 33 Codul familiei, (2) Căsătoria poate înceta prin divorţ (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soţi ori a tutorelui soţului în privinţa căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

În conformitate cu prevederile art. 37 Codul familiei, (1) Dacă soţii au copii minori comuni, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 36 alin.(2), sau în lipsa acordului la divorţ al unuia dintre soţi, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească. (2) Desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească şi în cazurile cînd există acordul la divorţ al ambilor soţi, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la oficiul de stare civilă pentru soluţionarea problemei. (3) Instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile.

Din conținutul cererii de chemare în judecată, motivele cererii de desfacere a căsătoriei sunt neînțelegerile apărute în cuplu, manifestate prin existența intereselor contradictorii, lipsa sentimentelor de afecțiune, stimă reciprocă, precum și certurile permanente.

În speță, reprezentantul reclamantei Artin Maria a pledat pentru faptul că, în situația creată, menținerea familiei este imposibila, iar toate căile de împăcare au eșuat fără careva schimbări.

Astfel, luând în considerație faptul, că familia s-a destrămat și că părțile nu mai locuiesc împreună, astfel încât conviețuirea lor nu mai este posibilă, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cerința reclamantei Artin Maria, cu privire la desfacerea căsătoriei încheiată între Artin Maria și Artin Ion.

Cât privește taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei şi eliberarea certificatului de divorț instanța ajunge la concluzia, de a încasa de la ambele părți, în beneficiul statului, taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei şi eliberarea certificatului de divorț, în mărime de câte 125,00 (o sută douăzeci și cinci,00) lei de la fiecare.

Pretenția cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori,

În ședința de judecată s-a constatat că, potrivit certificatelor de naștere, copia cărora a fost anexată la dosar, părinții copiilor minori *****, născut la *****, *****, născut la*****, *****, născut la *****, și *****, născută la *****, sunt părțile, reclamanta Artin Maria și pârâtul Artin Ion.

Conform art. 60 Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi educe şi să-şi întreţină copii minori, părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Conform art. 38 alin. 2 lit. d) Codul familiei, în cazul lipsei unui acord între soţi sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minori după divorţ.

Conform art. 63 Codul familiei, în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. Dacă un atare acord lipseşte, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de interesele şi părerea copilului (dacă acesta a atins vîrsta de 10 ani). În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru,

condiţiile de trai etc.). La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.

Principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei Internaţionale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui – o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Potrivit art. 3 alin. 1 din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.

În cauza Pini și Bertini, Manera și Atripaldi vs. România Curtea a arătat că: ″interesul superior al copilului impune găsirea unei familii pentru minor și nu a unui copil pentru o familie sau părinte".

Reieșind din constatarea Curții, instanța consideră că la stabilirea domiciliului copilului minor urmează să fie luat în considerație interesul major al copilului minor.

În ședința de judecată s-a constatat că, mama copiilor are posibilitatea de a acorda un nivel decent de viață copiilor minori, cât și un nivel de dezvoltare fizică și morală a copiilor, pe care acesta l-a avut și până la separarea părinților.

Prin urmare, având în vedere împrejurările stabilite, acționând în interesul major al copiilor minori, luând în considerare vârsta acestora, precum şi faptul că, Artin Maria dispune de toate calităţile şi condițiile necesare pentru a garanta copiilor un mediu de trai decent drepturilor şi intereselor lor, instanţa de judecată consideră oportun de a stabili domiciliul copiilor minori *****, *****, *****, și *****, cu mama Artin Maria.

Totodată, instanța menționează că, acest fapt nu îl lipsește pe pârâtul Artin Ion de a-şi exercita în deplină măsură drepturile şi obligaţiile părinteşti, prevăzute de legislaţia în vigoare.

Pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere,

Potrivit art. 38 alin. (2) lit. b) Codul familiei, în cazul lipsei unui acord între soţi privind plata pensiei de întreţinere a copilului, instanţa de judecată este obligată să determine care dintre părinţi va plăti pensia de întreţinere a copiilor minori şi mărimea acesteia. Alin. (3) al aceluiaşi articol stipulează că dacă lipseşte un contract de întreţinere a copilului minor, şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

În acest context, instanța consideră necesar de a menționa că principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui reprezintă o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Dispozițiile art. 3 alin. (1) din Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului statuează că în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Astfel, instanța de judecată soluționând problema încasării pensiei alimentare, are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal, și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

Instanța reţine că potrivit prevederilor art. 74 alin. (1)-(3) din Codul familiei, ambii părinţi sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) din Codul familiei pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Potrivit art. 76 din Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate se determină de instanţa judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte

circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Totodată instanța consideră oportun de a face referire şi la Declaraţia drepturilor copilului din 1959 care statuează că: „Copilul se va bucura de o protecţie specială şi i se vor oferi facilităţi prin lege şi prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală şi socială normale, în condiţiile libertăţii şi demnităţii. În adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul superior al copilului".

Concomitent, potrivit articolul. 3 alin. (l) din Convenţia cu privire la drepturile copilului prevede expres că, „în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala".

Această concluzie derivă și din prevederile art. 18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, care statuează că, "statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului".

O reglementare similară se regăsește şi în art. 27 alin. (2) din Convenţie, "părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului".

În ședința de judecată s-a constatat că Artin Ion este tatăl copiilor minori *****, *****, *****, și *****, și întrucât normele precitate instituie obligaţia legală a acestuia de a-şi întreţine copiii, luând în considerație vârsta copiilor, activităţile acestora şi cheltuielile necesare pentru întreținerea şi educarea acestora, în condiţiile în care materialele cauzei nu atestă dacă pârâtul dispune de un venit stabil și regulat, instanța de judecată consideră că urmează să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar conform art.76 Codul Familiei.

Potrivit informației de pe pagina web a Biroul Național de Statistică al RM (www.statistica.md), valoarea minimului de existență pentru copii, în sate, pe grupe de vârstă, pentru anul 2023, pentru un copil în vârstă de la 1-6 ani constituie 2 323,30 lei lunar, iar pentru un copil în vârstă de la 7-17 ani constituie 2 985,00 lei lunar.

În corespundere cu art. 2 al Legii nr. 152 din 05.07.2012 cu privire la minimul de existenţă, minim de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menţinerea sănătăţii şi pentru susţinerea viabilităţii omului.

Potrivit art. 3 al aceleiaşi Legi, mărimea minimului de existenţă include: mărimea valorică a coşului alimentar, cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate populaţiei şi mărimea primelor şi a contribuţiilor obligatorii. Mărimea minimului de existenţă pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

Instanța conchide că, necesitățile copiilor prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de frecventarea instituției preșcolare și școlare, pentru procurarea hainelor, cheltuieli necesare creşterii şi evoluării psiho-emoţionale echilibrate a copilului.

Instanța accentuează că, la încasarea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, urmează să se ţină cont de starea materială şi familială a părţilor şi de alte circumstanţe importante, cum ar fi informaţia eliberată de Biroul Naţional de Statistică cu privire la valoarea minimului de existenţă pentru un copil.

Totodată instanța reține că potrivit art. 3 alin. 1 din Convenţia Internaţională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt emise de instituţii publice, instanţe judecătoreşti, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Luând în considerație principiul că ambii părinți, au obligația de educare și întreținere a copiilor, ținând cont de interesele superioare ale copiilor minori, instanța consideră necesar a încasa de la Artin Ion în beneficiul lui Artin Maria, pensia de întreținere în sumă bănească fixă, pentru copiii minori *****, născut la *****, *****, născut la*****, în mărime de câte 2 000,00 (două mii,00) lei lunar, pentru fiecare și pentru copii minori *****, născut la *****, *****, născută la *****, în mărime de câte 1 500,00 (o mie cinci sute,00) lei lunar, pentru fiecare.

Sumă pe care instanţa o apreciază la momentul actual ca fiind suficientă şi echitabilă în raport cu obligaţiile ambilor părinţi ținând cont de interesul primordial al copiilor minori la o întreținere decentă.

Totodată instanța reține că în conformitate cu prevederile art. 99 alin. (1) din Codul familiei, pensia de întreţinere în mărime fixă din salariu și/sau alte venituri, lunar, se va încasa de la data depunerii cererii, astfel, instanța de judecată conchide că pensia de întreținere urmează a fi încasată de la data 20 februarie 2024 și până la schimbarea situației materiale și/sau familiale ale părților, însă nu mai târziu de atingerea majoratului copiilor minori.

Cheltuielile de judecată,

Conform art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În speță, reprezentantul reclamantei, avocata Platon Angela, în cadrul pledoariilor a solicitat compensarea din contul pârâtului cheltuielile de judecată suportate, pentru asistență juridică, în sumă de 3 500,00 lei.

Conform art. 96 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Soluționând cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată, instanţa reţine, că pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, urmează să ţină cont de complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa, rezultatul obţinut etc.

La determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, urmează să ţină cont de complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea problemelor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; alţi factori, la discreţia instanţei.

În jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

La caz, reclamanta Artin Maria a achitat pentru serviciile de asistență juridică prestate de avocata Platon Angela suma de 3 500,00 lei, fapt confirmat prin bonul de plată din 25 aprilie 2024. *(f.d. 38).*

Ținând cont de complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat și faptul că pretențiile părții reclamantei au fost admise parțial, instanța ajunge la concluzia de a admite parțial capătul de cerința cu privire la compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică și a încasa din contul pârâtului Artin Ion, cheltuielile de asistență juridică în suma de 3 000,00 lei. Sumă pe care instanța o consideră reală necesară și rezonabilă.

Totodată conform prevederilor art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Ținând cont că, la depunerea cererii de chemare în judecată privind plata pensiei de întreţinere a copiilor minori, reclamanta conform legii a fost scutită de la plata taxei de stat, iar pârâtul este partea care a pierdut procesul și nu este scutit de la plata taxei de stat conform legii, taxa de stat în bugetul statului, în temeiul art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, urmează a fi încasată de la pârât integral.

Mărimea taxei de stat, se stabilește în conformitate cu cuantumurile taxei de stat expuse în anexa nr. 1 la Legea taxei de stat, pornind de la valoarea acțiunii civile admise, care se determină în conformitate cu prevederile art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreținere.

Ca urmare, conform art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, coroborat cu dispozițiile art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, de la pârâtul Artin Ion, în beneficiul statului urmează a fi încasată taxa de stat în sumă de 3 070,00 lei.

În conformitate cu art. 37, 63, 74-76 Codul familiei, art. 94, 96, 98, 236-241 Codul de procedură civilă, instanţa de judecată,

H o t ă r ă ş t e

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Artin Maria împotriva lui Artin Ion, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru–Est, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se desface căsătoria încheiată între Artin Maria și Artin Ion, la data de 17 iulie 2015, la Primăria *****, cu numărul de înregistrare *****

Se stabilește domiciliu copiilor minori *****, născut la *****, *****, născut la*****, *****, născut la ***** și *****, născută la *****, cu mama Artin Maria, născută la *****, cod personal *****.

Se încasează de la Artin Ion, născut la *****, domiciliu r-nul. *****, cod personal *****, în beneficiu lui Artin Maria, născută la *****, cod personal *****, domiciliul r-nul Orhei, sat. Pohrebeni, pensia de întreținere în sumă bănească fixă, pentru copiii minori *****, născut la *****, *****, născut la*****, în mărime de câte 2 000,00 (două mii,00) lei lunar, pentru fiecare și pentru copii minori *****, născut la *****, *****, născută la *****, în mărime de câte 1 500,00 (o mie cinci sute,00) lei lunar, pentru fiecare, începând cu data de 20 februarie 2024, până la schimbarea situației materiale şi/sau familiale ale părților, însă nu mai târziu de majoratul copilului.

Se încasează de la Artin Ion, născut la *****, domiciliu r-nul. *****, cod personal *****, în beneficiu lui Artin Maria, născută la *****, cod personal *****, domiciliul r-nul *****, cheltuielile de judecată în sumă de 3 000,00 (trei mii,00) lei, cu titlu de asistență juridică.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Artin Maria se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la Artin Ion, născut la ***** și Artin Maria, născută la *****, taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei şi eliberarea certificatului de divorț, în beneficiul statului, în mărime de câte 125,00 (o sută douăzeci și cinci,00), lei, de la fiecare.

Se încasează de la Artin Ion, născut la *****, domiciliu r-nul. *****, cod personal *****, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 3 070,00 (trei mii șaptezeci,00) lei, pentru pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere.

În partea încasării pensiei de întreținere, în conformitate cu art. 256 al. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, hotărârea este susceptibilă de executare imediată.

Copia hotărârii cu privire la desfacerea căsătoriei se remite la Agenția Servicii Publice, Serviciul Stare Civilă Orhei în termen de 3 (trei) zile de la rămânerea definitivă.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei sediul central.

Președintele ședinței, judecătorul /semnătura/ Vitalie Pîslariuc
Copia corespunde originalului Vitalie Pîslariuc